

Forfatter: Brorson, Hans Adolph

Titel: Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956

Citation: Brorson, Hans Adolph: "Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956", i Brorson, Hans Adolph: *Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956*, 1951-56, s. 521. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brorson03grval-shoot-idm140139952867072/facsimile.pdf> (tilgået 23. oktober 2021)

Anvendt udgave: Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956

Ophavsret Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen.](#)

melodi ved falsk udfyldning. El. II, 11, s. 12, passer nøjagtigt, men er jævn og intetsigende.

XIII

16 (299): *I dag skal alting sjunge* —

Den ret simple strofe benytter Brorson kun dette sted. Med 2 stavelers tilføjelse til sidste linie fås »Nu hviler mørk og enge« (brugt til Kjenndets nr. 37, 249 og 255), som dog vansker digtet her. J. A. L. Holm har foreslået. — El. III, 1, 13 synes at være en omstagen korol, som jeg dog ikke har kunnet identificere. — F. 1200 (26 mel.), Z. 2262-2292. — Kånge angiver i *Sjungekor II*, s. 41 di dia store vreser og meddele melodien i gradualet 1689.

XV

19 (302): *Jeg ser dig, søde Jam at stå* —
21 (304): *Ai Fader, lad dit ord og and* —

De to strofer er ikke helt ens; nr. 21 har to stavelser færre i 5. linie og gennemfører den anomali at pærrime lang og kort linie (som i skovens dybe, stille ro). Brorson har kun brugt stroferne her, men de har paralleler hos Foss, Stub og Speronates — uden at enkelte kan udpeges som forbilleder. De er sammenstillet her, fordi Univ.hd.s førstetryk ved dem begge har melodiangivelsen »Sæt fuglen i føygiden bur« samt et tegn for ordgentagelse i nr. 19 (lin. 6 i hver strofe), mens melodiene kan forkortes til nr. 21's linie 5-6 (ved at man stryger tobegetagsserne her). Melodiangivelsen er begyndelsen til 3. strofe af den udbevendte norske »Ak frihed, ædle frihedsland« (Ny. Ras. I, 39; Låtken 134; melodierne her er formentlig varianter af den nederlandske vise om Pierlala, som vist af F. Vidler, GDV. II, 15, hvor den er trykt).

Af tabellen vil ses, at begge salmer, især dog nr. 19, har været folkelige favoritter. De danske forsamlingsstøner er intetsigende. De norske er alle (undtagen El. II, 2, s. 2) møll-agtige og peger måske vægt hen mod Pierlala-melodien eller den beslægtede af Scholin, som vi siden Lamb har benyttet til nr. 21 (DK. 5), se navnlig Øst 25. — F. 1612 og 1640 (2 anon. ældre mel.) eller Z. 5574-76 og 5592-98 (5591: Schein) giver ingen videre opklaring.

XVII

22 (305): *Er ikke Efraim min ljet* —
23 (316): *Så sød er Jesu hgrdefavn* —

Thi P. Gernardts original (22) i det almindelige 7-liniede metrum (f. eks. »At dybsens nød«) bringer Freylinghausens 40. art 21 melodier. Brorson har imidlertid gjort strofen sjældnere ved at udvide den med en stutlinie og har kun Sv. 33 som parallel til den. Freylinghausens næste parallel er Joh. Scheps melodi til »Er-montre dich, mein schwacher Geist« (i Joh. Crügers »Praxis pietatis melica« 1648), der i betragtning af metrets sjældenhed muligt har været Brorsons forlæg. Stubbs parallel: »Her bragte tiden en pokal: siger ljet«.

Thi Sv. 22 er ingen folkemelodier. Sv. 33 har derimod været blandt de mest yndede. Sand I, 111 a og III, 55 er vel skolekerekompositioner. I, 111 b møll-agtig norskpræget (≡ El. II, 6, s. 4) uden at røbe forlæg. De fleste af de norske (især El. II, 1, s. 5 og III, 1, 11 b) synes at være ombygninger af »At dybsens nød«. Udtagelser er El. III, 1, 11 d, som iulet siger, og III, 1, 11 e, hvis 6. linie spejler »Er-montre dich.« — Jeg har desværre ikke haft lejlighed til at jøvnføre folketonerne med F. 1966 (32 mel.) eller Z. 5783-5770.

XVIII

23 (306): *Fred i Jesu død vi skalde* —

Strofe som Kjenndets nr. 50, 233 og 234, hvortil Brorson selv angiver »Herre, jeg har handlet ilde« (Kor-registr. 46; Joh. Crüger 1646). J. A. L. Holm foreslår